

ОГЛЯД СВІТОВОГО ДОСВІДУ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ЛОГІСТИКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В роботі виконано огляд світового досвіду розвитку транспортної логістики на підприємстві. На основі аналізу визначено основні моменти розвитку транспортної логістики на підприємстві.

Ключові слова: доставка, продукція, транспортна логістика, підприємство.

Abstract

The work includes an overview of the global experience in the development of transport logistics at the enterprise. Based on the analysis, the main points of the development of transport logistics at the enterprise were determined.

Keywords: delivery, production, transport logistics, enterprise.

На сьогоднішній день логістика розвивається швидкими темпами. Впровадження ефективних логістичних систем на транспорті є досить важливою і перспективною задачею. При впровадженні логістики на підприємстві важливою задачею стає вивчення передового досвіду просунутих держав і компаній-лідерів в цьому напрямку. Тому метою даної роботи є огляд світового досвіду розвитку транспортної логістики на підприємстві.

Основу товарообігу на підприємстві становить інфраструктура взаємодії з постачальниками та споживачами з метою збуту оптових та великооптових товарів. У сучасних умовах застосування логістики для підприємства враховує не просто витрати на транспортування, а загальні витрати на товар та розподіл. Іншими словами, доставка від виробника до споживача за системою "just in time" або загальновідомою японською системою "кан-бан".

Використання «втягуючої» системи в Японії в 50-х роках дало приголомшливі результати. Японія досить швидко почала складати конкуренцію великим європейським та американським компаніям. Згодом система розвивалася, розширюючи географію свого застосування [1].

Забезпечення високого рівня якості продукції послуг в системах типу «втягуючої» є важливим і основним параметром системи. Відомий фахівець Масаакі Імаї у своїй книзі «Гемба Кайдзен» вказує, що надвиробництво — найгірший вид втрат, що дає оманливе відчуття безпеки, приховує всілякі проблеми та «затуманює» інформацію, яка б могла допомогти реалізувати позитивні зміни на виробництві. Перевиробництво має розглядатися як злочин. Тому незважаючи на раціональність деяких маневрів на підприємстві не всі заходи щодо підвищення можливого прибутку є вірними [2].

Єдина мережа від виробника до споживача працює за загальноприйнятими стандартами у всьому світі. Вона відповідає всім вимогам та стандартам уніфікованих виробничо-правових норм з використанням передових технологій документообігу та програмного забезпечення.

Транспортні підприємства, що у ланцюгу розподілу готової продукції, як і інші партнери, повинні забезпечувати скорочення часу на транспортування, підвищення рівня сервісу. Загалом це означає рух назустріч споживачеві транспортних послуг. Така ситуація безпосередньо виявляється у наданні різних нетрадиційних додаткових послуг і навіть у широкомасштабному використанні нових досягнень у сфері комунікації та інформатизації [1].

У той самий час щодо взаємозв'язку маркетингу і логістики є кілька систем. Одна з яких полягає в тому, що логістика виникла і має право існування лише як розділ концепції маркетингу. Прийнято вважати, що у 60-ті роки з концепції маркетингу виділилося коло проблем, пов'язаних, по-перше, із забезпеченням ресурсами (матеріальними, енергетичними, трудовими) процесу виробництва, а, по-друге – з раціоналізацією процесу збуту за умов зростаючої конкуренції. В основі цього процесу лежала об'єктивна причина – суттєве зростання сукупних витрат на формування та утримання запасів, а також на організацію транспортно-експедиційної діяльності. Одночасно прогресуюча спеціалізація підприємств змушена серйозно зайнятися проблемами оптимізації господарських зв'язків.

Світовою практикою доведено, що й під час виробництва та продажу товарів неможливо знизити витрати, необхідно досліджувати шлях проходження матеріального потоку як сировини,

напівфабрикатів, матеріально-технічних цінностей, починаючи з їх надходження до виробництва, з його оптимізації. Одним із найбільш радикальних та дієвих інструментів скорочення витрат по всьому ланцюгу руху матеріального потоку є транспортна логістика.

Стрімкий розвиток логістичної діяльності США та Німеччини довелося на 1950 – 1960 рр. Вже в 1970-х роках на ринках транспортних послуг цих країн почали з'являтися спеціалізовані поштові компанії. У 1980-х роках розпочинали свою діяльність компанії, що надають логістичні послуги у США, що значно вплинуло на економічний розвиток та логістичні процеси країни.

Американська компанія глобальних експрес-перевезень UPS (United Parcel Service Inc.), завдяки ефективній роботі служби логістики розробила бізнес-стратегію, яка має на меті надання клієнтам послуг найвищого рівня з доставки товарів, інформації та капіталів. Таким чином, логістика з одного боку зробила внесок у формування бізнес-стратегії, а з іншого боку дозволяє її реалізувати шляхом дуже швидкої доставки вантажу практично у будь-яку точку земної кулі. Наприклад, наявність цілого митного відділу, який "працює" тільки з вантажами UPS, а також унікальна технологія "умовного випуску" експрес-товарів, коли митне оформлення вантажу починається задовго до його фактичного прибуття на територію, наприклад України – ноу-хау компанії, яке дозволило вирішити одну із найскладніших проблем. Вантаж оформляється за тимчасовою митною декларацією та наступного дня доставляється одержувачу. А вже потім протягом кількох наступних днів пройде повне митне оформлення. Крім того, клієнти компанії мають зручну можливість спостерігати маршрути своїх відправлень та підтвердження про доставку через Інтернет. В останні роки у країнах з ринковою економікою розвиток транспортної логістики характеризується передачею функцій контролю за розподілом готової продукції від виробничих фірм до спеціалізованих фірм, тобто зовнішніх агентів. Ця тенденція проявилася спочатку в Європі та пізніше у США. Очікується, що ця тенденція призведе до значного розвитку та змін в організації роботи щодо переміщення продукції. Таким чином, практичний досвід роботи підприємств в країнах Європи та США показав, що розподіл рівнів розвитку логістики по компаніях неоднаковий. Сходження від нижчої стадії розвитку систем логістики до вищих відбувається як поступово, так і при виникненні сприятливих умов стрибкоподібно [3].

В даний час Європейський Союз є розвиненим, глибоко інтегрованим простором з сектором логістичних послуг, що інтенсивно розвивається. На сучасному етапі Європейська логістична система вже достатньо оснащена об'єктами транспортно-логістичної інфраструктури, і прискорення темпів її розвитку забезпечується здебільшого за рахунок впровадження інновацій в інформаційну систему та технологічні схеми логістики. Це, зокрема, відноситься до формування баз даних та комунікаційних систем логістики, впровадження нових програмних продуктів, що дозволяють дистанційно керувати матеріальними потоками, складських інформаційних систем, організації системи дистанційного моніторингу та контролю якості провадження діяльності на різних ділянках логістичного ланцюга. Застосування інформаційних технологій у логістиці дозволяє вирішувати цілий комплекс завдань із мінімальними витратами, що спонукає європейських бізнесменів, дослідників, програмістів та проектувальників розробляти інформаційні продукти, спираючись на найнесподіваніші та найоригінальніші ідеї. Так італійські вчені розробили програму управління логістичними потоками, що дозволяє мінімізувати транспортні витрати за допомогою вибору оптимальних (найменш витратних, що забезпечують максимальне забезпечення) маршрутів, з урахуванням ідеї, запозиченої з живої природи. За основу розробки було взято принцип переміщення мурах по заплутаним лабіринтам мурашників.

Важливою відмінністю розвитку європейської логістики є високий рівень її інтегрованості, що забезпечує, з одного боку, стандартизацію послуг, з іншого – митні спрощення. У Євросоюзі активно функціонує низка великих транспортно-логістичних компаній, які мають розгалужену мережу представництв, складських об'єктів, терміналів, комплексів у всьому європейському регіоні та за його межами. Переважно для оптимізації транспортних потоків та полегшення проходження митних процедур створюються глобальні об'єднання, які поширюють свій вплив на цілі регіони та навіть материки [2, 3].

Принципи розвитку європейської логістичної системи закріплені у Програмі розвитку логістики (Logistics Action Plan) від 2007 року, яка визначає низку конкретних напрямів удосконалення логістичної системи Євросоюзу. Основними з них є розвиток системи електронної інформації про вантажні перевезення, вдосконалення системи підготовки фахівців, спрощення логістичних процесів, посилення вимог до екологічності вантажного транспорту, що використовується у міських та

міжміських вантажоперевезеннях. Європейська програма дій визначає роботу Комісії Євросоюзу з логістики у середньостроковій перспективі [3].

Висновок. Підсумовуючи весь розвиток можна дійти заключного визначення, що з впровадження системи доставки від виробника до споживача за системою "just in time" в Японії з в 50-х роках і до впровадження інновацій в інформаційну систему та технологічні схеми логістики в Європі та США транспортна логістика на підприємствах розвивається усуваючи недоліки і яскравим прикладом є Американська компанія глобальних експрес-перевезень UPS, яка розробила бізнес-стратегію, яка має на меті надання клієнтам послуг найвищого рівня з доставки товарів, інформації та капіталів. Вже в 1980-х роках ця компанія вдосконалила систему добавивши зручну можливість спостерігати маршрути своїх відправлень та підтвердження про доставку через Інтернет. В Європі розвиток забезпечується здебільшого за рахунок впровадження інновацій в інформаційну систему та технологічні схеми логістики, таких як інформаційні технології.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Григорьев М.Н. Логистика. Продвинутый курс: для студентов экономических специальностей высших учебных заведений / М. Н. Григорьев, А. П. Долгов, С. А. Уваров. Москва: Юрайт, 2011. 734 с
2. Крикавський Є.В. Логістика. Основи теорії: [підручник] / Крикавський Є.В. - Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», Інтеллект-Захід, 2004. - 416 с.
3. Пасічник А.М., Кутирєв В.В. Світовий досвід створення транспортно-логістичної інфраструктури стан та перспективи застосування в Україні. Вісті Автомобільно-дорожнього інституту: науково-виробничий збірник / ДВНЗ «ДонНТУ» АДІ. Горлівка. 2011. № 2(13). С. 121.

Нижник Олексій Дмитрович – магістрант групи 1ТТ-21м, Факультет машинобудування та транспорту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Смирнов Євгеній Валерійович – канд. техн. наук, доцент кафедри автомобілів та транспортного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Nyzhnyk Oleksii – student of group 1ТТ-21m, Faculty of Mechanical Engineering and Transport, Vinnytsia National Technical University

Smyrnov Yevhenii – PhD (Eng.), associate professor of the Department of Automobiles and Transport Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia